FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT WALTER VAN GERVEN
fremsat den 6. juni 1990 *

Høje Domstol.

1. Tariefcommissie, Amsterdam, har anmodet Domstolen om at præcisere, under hvilken position i Den Fælles Toldtarif (FTT) [1] en »COM-Recorder Aris II« skal tariferes. Det omhandlede apparat blev indført til Nederlandene i juni 1983 af Gerlach & Co. BV (herefter benævnt »Gerlach«).

I en præjudiciel sag har Domstolen naturligvis ikke kompetence til at træffe nærmere afgørelse med hensyn til præcis det apparat, som er genstand for hovedsagen. Domstolen kan dog oplyse den forelæggende ret om, under hvilken position i FTT et apparat med egenskaber som en COM-Recorder Aris II skal tariferes. Ifølge Domstolens faste praksis [2] skal det afgørende kriterium for den toldmæssige tarifering af en bestemt vare søges i dens objektive karakteristika og særegenheder, således som disse er bestemt i ordlyden af de pågældende positioner i FTT med tilhørende bestemmelser.

2. På grundlag af de indlæg, som er indgivet til Domstolen, og de vedlagte bilag, kan det omhandlede apparat beskrives på følgende måde. Det drejer sig om en COM-Recorder, dvs. et apparat, hvorved data, som enten er oplagret eller frembragt af en datamat, kan gemmes ved at blive omdannet til læsbar form og overført til mikroficher eller mikrofilm (bogstaverne »COM« står for »computer output microfilm«.) De to andre muligheder for at gemme disse data er at optage dem på magnetbånd (eller, vil jeg tro, på diskette) eller ved at trykke disse data på papir. Bedømt efter sin funktion minder en COM-Recorder altså mere om en printer, bortset fra, at de læsbare data ikke trykkes på papir, men på en film.

Da den COM-Recorder, som har givet anledning til hovedsagen, blev indført i Fællesskabet, var COM-Recorder Aris II en af de mest avancerede COM-Recordere. Den anvendte et optisk lasersystem (i stedet for et katodestrålerør) til at overføre dataene til læselig form.

Ifølge forelæggelsesbeslutningen er de vigtigste dele af en COM-Recorder Aris II følgende:

— en »kontrolenhed« som overfører informationerne til læselig form;

— en mikrodatamat, som styrer apparatets øvrige dele;

* Originalsprog: nederlandsk.

1 — Det drejer sig om udgaven udstedt ved Rådets forordning (EØF) nr. 960/68 (EFT L 172, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 3400/84 (EFT L 320, s. 319).

2 — Jfr. bl. a. Domstolens dom af 8. december 1977, Carlsen-Verlag (62/77, Sml. s. 2343).

— et optisk lasersystem, som kan omsætte informationerne til læsbare tegn;

— et kamera, som formindsker de læsbare data til det ønskede format og videresender dem til en diaindretning, hvor dataene projiceres;

— en fremkalderenhed og en bakke til opsamling af de fremstillede mikroficher;

— et tastatur / printer, hvorved der kan gives ordrer til den eller de datamaskiner, som COM-Recorderen er forbundet med, og programmets data kan kontrolleres;

— et kontrolpanel til brugeren, som består af en skærm, hvorpå der kan gives meddelelser om de funktioner, COM-Recorderen har udført, eller eventuelt instruktioner til brugeren;

— diskettestationer, der kan indeholde disketterne med programmerne til COM-Recorderens styring.

3. Den forelæggende ret mener, at der kan blive tale om tre mulige tariferinger: position 84.53 B, 84.54 B eller 90.07 A i FTT. Retten er tilbøjelig til at foretrække pos. 84.53 B; Gerlach og Kommissionen er også tilhængere af denne løsning. Pos. 84.53 har følgende ordlyd:

»Automatiske databehandlingsmaskiner og enheder dertil; magnetiske og optiske læsere; maskiner til overførsel af data til databærere i kodet form samt maskiner til bearbejdning af sådanne data, ikke andetsteds tariferet:

A. Automatiske databehandlingsmaskiner og enheder dertil, til anvendelse i civile luftfartøjer...

B. Andre varer.«

Det præciseres i bestemmelserne til pos. 84.53, at der ved »automatiske databehandlingsmaskiner« forstås:

»3. A) ... digitalmaskiner med lagre, som foruden et eller flere behandlingsprogrammer samt de data, der skal behandles, også kan lagre et program til oversættelse af det programmeringssprog, hvori programmerne er skrevet, til maskinsprog; disse maskiner skal være forsynet med et indre lager med direkte adgang for udførelsen af et program... Maskinerne skal endvidere selv være i stand til, på basis af instruktionerne i det oprindelige program, ved logisk behandling at modificere udførslen under kørslen;

...

B) Automatiske databehandlingsmaskiner kan foreligge som anlæg bestående af et varierende antal enheder, monteret i selvstændige kabinetter. En enhed skal anses som en del af det komplette anlæg, såfremt den opfylder følgende betingelser:

a) den kan tilsluttes centralenheden enten direkte eller gennem en eller flere enheder, og

b) den er specielt konstrueret som en del af et sådant anlæg; den skal således (bortset fra strømforsyningsenheder) kunne modtage eller levere data i en form (kode eller signaler), som kan anvendes af anlægget.

Såfremt sådanne enheder foreligger særskilt, tariferes de også i pos. 84.53.«

Endelig fremkommer der yderligere præciseringer i de forklarende bemærkninger til TSR-nomenklaturen[3]. Det præciseres deri, at digitalmaskiner almindeligvis forekommer som et antal enheder monteret i selvstændige kabinetter, som er indbyrdes forbundet med elektriske ledninger. Enhederne danner herved et »databehandlingsanlæg«. Et helt anlæg indeholder mindst en centralenhed (som indeholder hovedlageret, regneelementerne, de logiske elementer og kontrolanordningerne), en indlæseenhed (som modtager data og omsætter dem til signaler maskinen kan behandle) og en udlæseenhed, som omsætter de af maskinen producerede signaler til forståelig form eller til kodede data til senere anvendelse.

4. Anvendes disse bestemmelser på en COM-Recorder som en »Aris II«, har det følgende resultat. Ifølge de forklarende bemærkninger til pos. 84.53 er en COM-Recorder ikke en automatisk databehandlingsmaskine, da der kun kan lagres et behandlingsprogram i maskinen. Apparatet har ikke et program til oversættelse af det programmeringssprog, hvori programmerne er skrevet, til maskinsprog; apparatet kan heller ikke på basis af instruktionerne i det oprindelige program ved logisk behandling modificere udførslen under kørslen. Ikke desto mindre er en COM-Recorder en udlæseenhed (som omhandlet i de forklarende bemærkninger til TSR-nomenklaturen), som omsætter de signaler, maskinen har modtaget fra en automatisk databehandlingsmaskine eller som er produceret af en sådan maskine, til forståelig form og overfører disse til mikroficher. Ifølge bestemmelse 3 B) til pos. 84.53 anses en udlæsningsenhed som en del af det komplette anlæg, såfremt den opfylder de følgende betingelser, a) den kan tilsluttes centralenheden og b) den er specielt konstrueret som en del til et sådant anlæg. Derfor forekommer det korrekt at tarifere apparatet i pos. 84.53 B.

5. Det ville da heller ikke have været noget problem at besvare det præjudicielle spørgsmål, hvis ikke Kommissionen havde udstedt forordning (EØF) nr. 551/81[4], hvori et apparat, som udviser megen lighed med en COM-Recorder Aris II, tariferes i FTT pos. 90.07. Ifølge artikel 1 omhandler forordningen tariferingen af apparater

»der kan overføre oplysninger optaget på magnetbånd til mikrofilm, og som består af:

3 — Jfr. bemærkningerne til pos. 84.53, punkt I (A).

4 — Forordning af 25. februar 1981 om tarifering af varer i pos. 90.07 A i Den Fælles Toldtarif (EFT L 56, s. 20).

— en båndstation til afspilning af magnetbåndet;

— en databehandlingsenhed, der omskriver de på båndet optagne data til læselige tegn til afbildning på en skærm (katodestrålerør) og som tillige styrer et kamera med lynlysapparat til fotografering af de nævnte tegn; denne arbejdsgang kan foretages af en automatisk databehandlingsmaskines centralbehandlingsenhed i stedet for apparatets databehandlingsenhed,

— en skærm (katodestrålerør) til afbildning af tegnene,

— et lynlysapparat,

— et fotografiapparat til optagelse af tegnene på mikrofilm,

— et apparat til fremkaldelse og kopiering af filmen i form af mikroficher...«.

Det fremgår af præamblen til forordning nr. 551/81, at en tarifering i pos. 84.53 a havde været i betragtning, men var blevet afvist af følgende grunde: a) at pos. 84.53 ikke omfatter apparater, hvori indgår eller som er forbundet med en automatisk databehandlingsmaskine og som udfører en bestemt funktion, og b) at det omhandlede apparats databehandlingsenhed ikke kan betragtes som apparatets hoveddel, da en automatisk databehandlingsmaskines centralbehandlingsenhed kan anvendes i stedet for[5].

Det anføres endvidere i forordningens præambel, at »kameraer til kopiering af dokumenter, herunder dokumenter optaget på mikrofilm« også bør tariferes i pos. 90.07, og det understreges, at det er et kamera, der er den vigtigste del af de omhandlede apparater[6]. Det er på denne baggrund, at det i forordningen er fastsat, at tariferingen skal ske i pos. 90.07, som har følgende ordlyd:

»Fotografiapparater; lynlysapparater og lynlyslamper til fotografisk brug...«

6. Ifølge forelæggelsesbeslutningen og Gerlachs indlæg har forordningen medført, at de franske, belgiske og nederlandske toldmyndigheder har tariferet COM-Recorder Aris II i pos. 90.07 A i FTT, mens de engelske og tyske toldmyndigheder har valgt pos. 84.53 B.

Spørgsmålet er derfor, om forordning nr. 551/81 faktisk indeholder en angivelse, som medfører, at en COM-Recorder som Aris II skal tariferes i pos. 90.07 A. Kommissionen mener ikke, at dette er tilfældet. Under den mundtlige forhandling har Kommssionens repræsentant anført, at det ikke var formålet med forordningen at fastsætte generelle kriterier for tariferingen af COM-Recorders: Forordningens anvendelsesområde er begrænset til det deri beskrevne apparat. Kommissionen bemærker endvidere, at forordningen blev udarbejdet i 1981, hvilket er mere end to år før, det i hovedsagen omstridte apparat blev indført. Da det drejer sig om produkter, som ud fra et teknisk

5 — Jfr. punkt 4 i præamblen.

6 — Jfr. punkt 6 og 7 i præamblen.

synspunkt hurtigt forældres, er et sådant tidsrum betydeligt.

Hvad særligt angår det i forordning nr. 551/81 omhandlede apparat, er Kommissionen af den opfattelse, at det adskiller sig betragteligt fra et apparat med egenskaber som en COM-Recorder Aris II. Kommissionen anfører blandt andet, at det i forordningen omhandlede apparat kan fungere helt selvstændigt, fordi det indeholder sin egen båndstation til afspilning af magnetbånd, mens COM-Recorder Aris II ikke kan fungere selvstændigt uden at være tilsluttet en værtsdatamat. Jeg forstår det sidste anbringende således, at den mikrodatamat, som indeholdes i det i forordning nr. 551/81 omhandlede apparat, gør det muligt at afspille magnetbånd, som indeholder data produceret af en datamaskine og således overfører disse data *uden at være forbundet med en værtsdatamat.* Ifølge Kommissionen er det på grund af dette karakteristika, at et sådant apparat ikke er en enhed, der specielt er konstrueret som en del til et automatisk databehandlingsanlæg[7].

7. Gerlach er ikke enig i denne argumentation og under den mundtlige forhandling har dets repræsentant anført, at dersom man anerkender, at en COM-Recorder *med* en båndstation til afspilning af magnetbånd (som det i forordning nr. 551/81 omhandlede apparat) ikke længere er en udlæsningsenhed, fordi det kan fungere selvstændigt, bliver det endnu mere åbenbart, at et sådant apparat snarere bør anses for en automatisk databehandlingsmaskine end et fotografiapparat.

Gerlach har anført, at fotografiapparatet hverken er den karaktergivende del af det apparat, som er beskrevet i forordning nr. 551/81, eller i en COM-Recorder i almindelighed. Apparaternes fotografiske funktion er helt underordnet i forhold til deres hovedfunktion, som er langt bredere, dvs. at gøre data, som en datamaskine har produceret, læsbære og materialisere dem. Med andre ord adskiller en COM-Recorder sig fra andre udlæsningsenheder, f. eks. printere, ved at indeholde en fotografisk del. Denne del er dog ikke tilstrækkelig til at gøre sådanne apparater til fotografiapparater.

Hertil anføres det endvidere i forelæggelsesbeslutningen og i Gerlachs indlæg, at i en nær fremtid vil en COM-Recorder endog kunne fungere helt uden en fotografisk enhed, idet de tegn, kontrolenheden og lasersystemet frembringer *direkte* vil kunne overføres på mikroficher eller mikrofilm. Henset til princippet om, at den tekniske udvikling ikke kan ændre anvendelsesområdet for FTT pos. 84.53[8], og i betragtning af den forventede udvikling, som jeg forstår anbringendet, så foreligger der endnu en grund til ikke at tarifere en COM-Recorder i pos. 90.07.

8. Jeg forstår det af Gerlach anførte således, at med hensyn til afgørelsen af, hvad der udgør en del af et sådant anlæg, som omhandles i bestemmelse 3 B) til pos. 84.53, er der ikke er nogen væsentlig forskel mellem en COM-Recorder med båndstation til afspilning af magnetbånd og en uden. Un-

7 — Jfr. den i fodnote 3 nævnte forklarende bemærkning til pos. 84.53.

8 — Jfr. Domstolens dom af 20. januar 1989, Casio Computer, præmis 11-13, (234/87, Sml. s. 63).

der denne synsvinkel har det forhold, at det i forordning nr. 551/81 omhandlede apparat indeholder en båndstation til afspilning af magnetbånd, kun betydning for måden, hvorpå de data, som er produceret af en datamaskine, *indlæses* i dette apparat. Uanset om fremgangsmåden er en »selvstændig« afspilning af et magnetbånd eller en tilslutning af en COM-Recorder til en værtsdatamat, ændrer det ikke ved, at apparatet i kraft af at være en udlæseenhed kun tjener til at omforme data, som er produceret af en datamaskine — »selvstændigt« indlæst eller ej — til læsbare tegn, (og overføre disse tegn til mikrofilm) faktisk er »specielt konstrueret« som en del til et automatisk databehandlingsanlæg.

Hvordan det nu end forholder sig, mener jeg ikke, at Domstolen i denne sag bør træffe afgørelse på grundlag af det apparat, som omhandles i forordning nr. 551/81, ved sammenligning med en COM-Recorder Aris II's kendetegn. På baggrund af det af Kommissionen anførte, jfr. ovenfor afsnit 6, er det nemlig tvivlsomt, om forordning nr. 551/81 skal tillægges en sådan forrang i den foreliggende sag. Men det fremgår navnlig af gennemgangen af en COM-Recorder Aris II's særlige karakteristika (jfr. ovenfor i afsnit 4), at et sådant apparat under alle omstændigheder er en del af et automatisk databehandlingsanlæg, hvorfor det bør tariferes i pos. 84.53, og at det i betragtning af den forventede tekniske udvikling (jfr. ovenfor afsnit 7), ikke bør tariferes som et fotografiapparat i pos. 90.07. Forordning nr. 551/81 kan ikke ændre ved denne vurdering: Forordningen er nemlig udstedt under henvisning til forordning (EØF) nr. 97/69[9], hvilket indebærer, at forordningen kan præcisere, men ikke ændre anvendelsesområdet for Den Fælles Toldtarifs positioner.

9. Jeg foreslår derfor Domstolen at besvare det af Tariefcommissie, Amsterdam, stillede spørgsmål således:

»Et apparat, som kan omsætte data hidrørende fra en automatisk databehandlingsmaskine til læsbar form og dernæst overføre disse til læsbare data på mikrofilm eller mikroficher, eventuelt under anvendelse af en fotografisk teknik, skal tariferes i Den Fælles Toldtarifs pos. 84.53 B.«

9 — Forordning af 16. januar 1969 om de nødvendige foranstaltninger for ensartet anvendelse af Den Fælles Toldtarifs nomenklatur (EFT L 14, s. 1); jfr. navnlig punkt 2 i præamblen.